

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exhortationes|| Ad|| Religiosos

Dirckinck, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1704

1. De mortificatione interna & externa Religiosis necessaria. Thema. Si quis vult post me venire, abneget semetipsum. Matth. 16.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51834)

REGULA XII. SUMMARII.
EXHORTATIO I.
IN EANDEM.

Declarat abnegationem & mortificationem internam ac exter-
nam sub gemini gladii schemate.

T H E M A.

*Si quis vult venire post me, abneget semetipsum, & tollat
crucem suam, & sequatur me. Matth. 16. 14.*

V E L:

*Impensus studium cuiusque sit, quærere majorem sui in
Domino abnegationem. Reg. 12.*

Amarissimus Redemptor noster, jamjam abiturus ad montem Oliveti, amarissimamque passionem suam auspiciaturus ad Discipulos, in Cenaculo adhuc congregatos dixit Luca c. 22. 39. *Quando misi vos sine sacculo & perâ, nunquid aliquid habetis vobis? At illi dixerunt, nihil. Dixit ergo eum; sed nunc qui habet sacculum, tollat; similiter & peram, & qui non habet, vendat tunicam suam, & emat gladium. Dico enim vobis, quoniam adhuc quod scriptum est, oportet impleri de me: Et cum iniqui deputati sunt hic: at ille dixit eis: factus est. Per binos hosce gladios, symbolico, mysticoque sensu, optimè intelligimus, geminas virtutes, abnegationem & mortificationem; internam scilicet & externam. Ad binos autem hosce gladios comparandos, necesse est vendere sacculum, peram & tunicam. Primum sacculum, id est curam & sollicitudinem carnis & commodorum ejus; & quâ id ratio præstandum sit Regula 28. & 29. ostendit. Deinde peram, id est, amorem communem proprietarium paupertati repugnantem. Qui verò id intelligendum sit, Regula*

ter impleri de me: Et cum iniqui deputati sunt hic: at ille dixit eis: factus est. Per binos hosce gladios, symbolico, mysticoque sensu, optimè intelligimus, geminas virtutes, abnegationem & mortificationem; internam scilicet & externam. Ad binos autem hosce gladios comparandos, necesse est vendere sacculum, peram & tunicam. Primum sacculum, id est curam & sollicitudinem carnis & commodorum ejus; & quâ id ratio præstandum sit Regula 28. & 29. ostendit. Deinde peram, id est, amorem communem proprietarium paupertati repugnantem. Qui verò id intelligendum sit, Regula

Regula 23. 24. 25. 26. de paupertate, clarè exponit. Denique vendere oportet *tunicam*, id est, omnem amorem proprium, ac præcipuè, æstimationem sui; quo verò pacto id effici debeat Regula 31. & sequentes declarant. Quamvis etiam possimus dici acquirere, seu emere binos illos gladios, seu virtutes, abnegationem & mortificationem, dum illas assidue exercemus, atque ita illarum ope perfectionem acquirimus. Hoc incedit præfens Regula; atque hoc sensu continuo usurpati illi duo gladii tam sunt præclari, ut si quis illos in Societate nostrâ habeat, Christus Dominus aſſerat, satis est. Quia tendit ad perfectionem magnis passibus.

Exponemus igitur quomodo geminis hiſce gladiis utendum sit, juxta Regulam 12. ut ea, quæ à S. Patre, in undecima, proposita sunt, assequamur.

I. Primus gladius est abnegatio sui. Dicitur gladius, quia noxia amputat, vitia reſecat, & dolorem quandam parti inferiori hominis infert: sed quia interior est, & palam non videtur hæc abnegatio; est quasi gladius reconditus in vagina; & confertur potest, cum gladio, quo Sanctus Petrus non est usus. Quid verò est hæc abnegatio? Eam definiit Sanctus Basilus, Est *totalis præteritorum obliſio, & recessus à propriis voluntatibus*. Vel est hominis inferioris per Superiorem correctio: Vel est animalis homini per spiritum subiectio, seu appetitus sensitivi per rationem coercitio; qui appetitus in Scripturis divinis *Caro* nuncupa-

tur: *Caro concupiscit adversus Spiritum, Spiritus adversus carnem*: Ut omne quod carni indomitè malè lubet, Spiritus generosè & constanter denegat. Fingite Medicum infirmo noxios cibos petenti denegantem. Cogitate Patrem filio insipienti, stolidè multa postulanti, omnia obſutura subtrahentem.

Ratio fidei lumine illustrata, & Dei gratia munita, tanquam Pater est, qui in appetitu suo sensitivo, binas habet proles, Filiam & Filium; illa concupiscibilis appetitus est, hic irascibilis. Filia, petit semper, grata, amœna & jucunda sensibus, cupit videre, pulchra & speciosa, sive liceat, sive non liceat cernere. Optat audire, quod animum turbat vel inquietat, vel saltem à Dei consideratione distrahit: petit tangere blanda, quæ vase fictili fracto thesaurum dissipent, quem in vasis hujusmodi pretiosum portamus: gestit olfacere rosas, haurire balsama: desiderat gustare omnia prædicas & delicias, ac vinum bibere: petit dormire diutius, cubare in lectis, liberari à corporeis molestiis, per otiosaque operibus; appetit recreationes, deambulationes, confabulationes privatas, sensuales amicitias, mundum muliebrem, gemmas annulos, theſtra, rara cimelia, in aures armillas, specula, aliæque ornamenta pretiosa. Quid verò ad hæc prudens ratio? Tanquam Pater discretus, negat filie noxia adhibet gladium, refecat superflua, & solum concedit necessaria omninoque convenientia. Pari ratione Filius, id est, appetitus irascibilis petit gladium, scilicet operum, bombardam, M m equum,

equum, aliâque arma: cupit se verbo aut facto vindicare; si id non concedatur, alterum contemnere, despicerè, invidere, irâ contabescere, de alterius infortunio gaudere. Quid hic rursus faciat Parens? Gladium adhibet, scriptum est enim: *Maledictus qui prohibet gladium suum à sanguine.* Jerem. 48. 10. id est, ab illicitis, seu à peccatis. Qui hic gladium otiosum in vagina & rubigine obductum retinet, maledictus est. Hinc refecat vindictam, jugulat iram, perimit invidiam & superbiam. Abnegat omnia. Et hæc est abnegatio quæ ad perfectionem & sanctimoniam viam tenet. *Subter se erit appetitus tuus, & tu dominaberis illius.* Gen. 4. 7. Tunc autem dominaberis, si abnegaveris. Atque hoc est quod volebat Christus Dominus Matth. 16. *Si quis vult venire post me, abneget semetipsum.* Lucæ c. 9. 14. additur: *Et tollat crucem suam quotidie.* Idem desiderabat Sanctus Fundator noster Reg. 1. I. *Majus est illud studium sit, quarere in Domino maiorem sui abnegationem, & continuam in rebus omnibus, quoad poterit mortificationem.*

Verùm oggeret fortasè quispiam vestrum: Ergone Tyrannus est aliquis Sanctus Ignatius, qui nostris se cruciatibus & asperitatibus oblectet? Cui jucundum accidat, filios suos dilectissimos, continuis abnegationibus, vim sibi inferre, cupiditatibus frenum injicere, omnia grata & amœna mortificationis gladio amputare? Cui gratum sit, socios suos ciliciorum asperitate compunctos, flagrorum diritate laceros, atque dissectos, famelicos, siti-

bundos, humiliatos, afflictos, omnique in hoc orbe solatio destitutos intueri? Huic respondendum est, vel ex hoc ipso colligi, quantum boni in abnegatione lateat; cum S. Patriarcha eam tantopere filiis suis commendet. Ex singularem profectò in hoc sum erga nos amorem patefacit. Declaremus id similitudine. Si quis Pater Filium haberet præclarum, omnibus naturæ talentis probè instructum, pulchritudine, morum elegantia, modestia, eloquentia, cæterisque donis naturalibus exornatum; sed in valetudinario publico decumbentem videret, admodum jam deformem, phreneticum, adeoque debilem, ut nec brachium movere queat; palato autem ita vitioso, ut solis immunditiis, sordibusque visitaret; atque remedium ipse noster, quo non mortem solum arcere, sed integræ valetudini restituere miserum valeret. Nunquid crudelis, impius, aut prolixus inhumanus parens foret, si hoc medicamentum celaret, & Filio non præberet? An non ejusmodi parens filium oculo gravissimo prosequi jure censeretur? Tales Filii nos sumus, ægri, debiles, phrenetici, facibus cupiditatum & vitiorum sordibus nos oblectantes; ob naturæ depravatæ & infirmæ miserias. Noverat è divinis literis unicum remedium Sanctus Ignatius, scilicet abnegationem & mortificationem continuam; quæ sanitatem recuperare possemus; an non igitur crudelis fuisset hoc alexipharmacum nos celando? An non maximo nos beneficio, obstrinxit, illud nobis suppeditando? Ita est, Charissimi

rissimi : Nam hoc medio victorum morbos sanamus, inordinatos affectus componimus, abjectis sordibus, cibos sanos manducamus, appetitus exorbitantes cogimus in ordinem, purgamus intellectum, renouamus Spiritum, in pristinam asserimur libertatem; atque in majori, quam unquam fueramus, gratia, perfectionis & sanctitatis gradu collocamur.

Deinde, si perpendamus, quam brevia, quam fugilia, quam inania sint illa bona & fallacia, quæ cupiditatibus obsequendo obtinemus, & nos abnegando repudiamus, longè majus abnegationis bonum, & Sancti Ignatii *ideam* præsentis beneficium esse agnosceamus. Quid enim sunt ista omnia, in quæ uterque appetitus noster tanto ardore rapitur, & quæ nos abnegando abjicimus, nisi umbra veri boni, gaudii, & quietis, non ipsimet bonum, gaudium & quies. Utpote quæ in momento transeunt, & in nictu oculi clauduntur: Et merito somnia, rerumque apparentes imagines nuncupantur. Psalm 75. *Dormierunt somnum suum.* Et Psalm 32. *Velut somnium surgentium* (quando jam à resurrectione transit somnium) *Domine, in civitate tua imaginem ipsorum ad nihil rediges.* Hinc pulcrè Livinus Brachtius, Poëta Christianus:

Luxus, delicia, pompæque sæculi,
Fasces, nobilitas, stemmata, purpura,
Nomen divitiæ, fluxaque gloria,
Ecquid sunt aliud, quam breve
somnia?

Umbra sunt. *Transierunt omnia
tangan umbra, Sap. 5.* Ac proinde mini-

mè faciant. Non satiatur oculus visu, nec auris auditu, nec Odoratus suffitu, nec gustus cupediis, nec Tactus deliciis. Non satiavit Mathusalem atas; Alexandrum felicitas; Salomonem Sapiencia; Samsonem fortitudo; Abfalonem pulchritudo; Cræsum divitiæ; Sardanapalum voluptates non expleverunt: Biberunt aquam maris salfam, quæ sitim accendit: Nullus dicit: satis est; omnes plus ultra: quare omnia verè imagines sunt; umbrae sunt, modicum & nihilum; ut rectè Sanctus Bernardus Scri. de S. Clemente innuit: *Omnia delictatio hujus mundi, omnis gloria ejus, & quidquid denique concupiscitur, profusum modicum est, in illius beatitudinis comparatione; si tamen vel modicum, dici debet, & non potius nihilum, vapor ad modicum parens.* Imò non solum vana & caduca, sed & noxia sunt, impedimenta salutis, & vincula & funes, quibus tot milliones hominum tracti sunt, & trahuntur hodie dum ad interitum sempiternum.

Quis igitur salutis & perfectionis avidus hoc abnegationis gladio, à S. Patre nostro, imò ab ipso Salvatore porrecto, non strenuè utatur? Quis sive appetitus concupiscibilis alliciat sive irascibilis concitet, non generosè omnia malorum irritamenta, blandimenta sensuum, & salutis, sanctimoniarque impedimenta resēcet, & averruncet?

II. Alter gladius est mortificatio exterior, eaque continua, ut suadet regula, in rebus omnibus, quæ omnia illa abscindantur, quæ interior abnegatio

2.
Gladius
mortifi-
cationis
externæ,

Mm 2 ampu-

amputanda iudicat. Inſinuat illud Dominus; quando aſſerit: *Si quis vult poſt me venire, abneget ſemetipſum & tollat crucem ſuam & ſequatur me.* Matth. 16. Prius oportet abnegare ſeſe, id eſt, omnia, quæ Mundus amat, & Concupiſcentia appetit, tanquam vilia, vana, & noxia deteſtari & fugere. Deinde ſequitur: *Tollat crucem ſuam.* Id eſt, gladium mortificationis adhibeat, omniæque actu reſecet. Hanc mortificationem quoque ſuadet Doſtor Gentium ad Galat. cap. 5. *Qui Chriſti ſunt, inquit, carnem ſuam crucifixerunt cum vitiis & concupiſcentiis.* Ubi per carnem, intelligit totum hominem carnalem, de quo idem ad Cololl. cap. 3. *Mortificate membra veſtra, quæ ſunt ſuper terram.* Manus, pedes, oculos, aures, linguam, *cum vitiis & concupiſcentiis*, id eſt, affectibus & amoribus terrenis, quibus affixi eſtis: ſemper gladium portantes, ſemper reſecantes.

Mortificatio iſta reſtè gladio S. Petri comparatur, quo Malcho auriculam abſcidit: nam & nos eo gladio abſcindere decet, imperfectiones omnes; non ſolum auriculam, ſed & manus, & pedes, & oculos & linguam, omniæque reliqua, quæ perfectionem noſtram ſufflamant. *Melius enim eſt, Salvatore reſtè, cum uno oculo intrare in vitam æternam, quàm duos oculos habentem, mitti in gehennam.*

Ad hanc verò nunquam pertingemus, niſi huius gladii uſus ſit affiduus, & mortificatio noſtra ſit continua: quia ex corrupta noſtra natura continuo de-

fluunt imperfectiones, tanquam ex fonte rivuli, aut ex mari flumina, quæ animæ noſtræ Cymbam ad ima traherent; niſi continuo eas per mortificationem impediremus. Navigamus etiam tanquam naucleri, in mari mundi huius, quali adverſo flumine, contra fluxum luſtantes & obnitentes, unde niſi affidue remigemus, & vel una hora ab opere deſiſtamus, plus amittimus, quàm pluribus horis acquiſiteramus.

Continuus itaque ſit gladii uſus, continua abſcilio, *continua* in omnibus mortificatio. 1. In omnibus horis diei à puncto ſigni horæ quartæ dati ad ſonitum uſque, imò & per noctem. 2. In omnibus exercitiis, ſurrectione, meditatione, labore, corporis reſectione, &c. 3. In omnibus ſenſibus, viſu, auditu, guſtu, odoratu & tactu. 4. In omnibus rebus externis, in veſtibus, cibis, leſto, cubiculo, ſupelleſtile. 5. In omnibus affectibus, paſſionibus, concupiſcentiis, deſideriis inutilibus. 6. In omnibus tribulationibus, tentationibus, morbis, crucibus, & quibuſcumque adverſis. Atque hoc noſtrum debet eſſe ſtudium, ut vult Sanctus Pater noſter, nimirum ut tantam adhibeamus diligentiam in acquirenda per mortificationem continuam ſanctimoniam; quantum literarum ſtudioſi in acquirenda doctrina. Quo in genere exemplo præclariffimo præluxit Sanctus Franciſcus Borgia in mortificatione continua externa & interna: corpus ut hoſtem tractando, imbres & ventos amicos compellando, pharmaca amariffima corbillando,

billando , catapotia & pilulas com-
mandando , carnem flagellando , cili-
cis horridis comprimendo , & in ho-
rum instrumentorum defectu , capillos
evellendo , puncturis & unguium pres-
suris ad livorem & sanguinem carnem
vellicando. Nec verum Religiosum
agnoscebat, qui non quotidie , saltem
quater & vices sibi moreretur; & me-
tam infelicemque sibi noctem obven-
turam dicens , si nullâ sui sensuumque
victoria præparatum opprimeret. Tan-
nerus in vita pag. 133.

Finio & concludo verbis Apostolo-
rum : *Ecce duo gladii hic.* Ecce duo præ-
stantissima & efficacissima , perfectio-
nis acquirenda instrumenta , usui futu-
ra ad hoc , ut abhoremus ab omni-
bus , que mundus amat , & amemus ,
que Christus Dominus noster comple-
xus est. Estne , Charissimi , vobis se-
rium ad illum apicem perfectionis con-
scendere , quemadmodum Regula de-
cima & vocatio divina à nobis exigit?
Semper binos hos gladios manibus
præferamus. 1. Abnegationis continuæ

internæ , ut sive appetitus concupiscibi-
lis , carni & sensibus jucunda ac blanda
appetat ; sive appetitus irascibilis , in
iram , vindictam , aliisque affectus ex-
fugat, omnia tanquam somnia & ima-
gines , tanquam umbras & quisquilias
satiare animum minimè valentes , imò
tanquam perfectionis remoras , & salu-
tis æternæ obices reputemus , ideòque
strenuè & constanter abnegemus. 2.
Mortificationis continuæ gladium, quo
ad exteriora , de manibus non depo-
namus ; sed à mane ad vesperum , in
omnibus sensibus & potentiis , in om-
nibus exercitiis ac rebus internis atque
externis exemplo Sancti Francisci Bor-
giæ generosè usurpemus. Hac ratione
crucem Christi tollemus , Christum se-
quemur , illuc , quo ipse , pervenimus ,
requiem animabus nostris suavem , so-
latium in morte singulare , & in æ-
ternitate felici , gaudium
perenne invenie-
mus.

